

23.2.2017

Kokoukset: 1) 30th Meeting of the Focal Point network
2) Article 36 Focal Point Task Force meeting
Paikka: EFSA:n päärakennus, Parma (Italia)
Aika: 7–9.2. 2017
Osallistuja: Kirsi-Maarit Siekkinen, Evira

1) Järjestyksessään 30. Focal Point (FP) -kokous järjestettiin Parmassa. Kokouksen puheenjohtajana toimi Jeff Moon EFSAsta. Kokouksesta poissa olivat: BE ja LT. Uusia jäseniä kokoukseen osallistui peräti seitsemästä maasta (AT, BA, CY, MK, IS, RS ja UK).

Kokouksessa käsiteltiin mm. tuloksia vuoden 2016 FP -toiminnasta, EFSA:n kansainvälistä yhteistyöohjelmaa, toimeenpantavana olevan EUn yhteisen riskinarviointiagendan tilannetta, EFSA:n uutta uutiskirjettä, EFSA:n verkostoja ja uuden Artikla 36 -konseptin viimekuulumisia.

Lisäksi kuulumme esitykset EFSA:n aineistopankkiaktiviteeteista, EFSA:n EU-FORA -koulutus/vaihto-ohjelman tilanteesta, EFSA:n pääjohtajan jäsenmaavierailuista ja viimeisimmät uutiset EFSA:n tulevista rahoituksista ja rahanhakukuulumuksista.

Jäsenmaista Ranska esitteli lyhyesti ANSES:n tämän vuotisen työohjelman ja lausunnon voimailijoiden käyttämien ravintolisien riskeistä sekä kutsui kiinnostuneet mukaan aktivoimaan *Nutrivigilance* -verkoston toimintaa. Saksa jakoi tietoa BfR:n järjestämästä kesäkoulusta ja Suomi Eviran riskinarviointiseminaarista.

Kokouksessa kuultiin myös katsaus Advisory Forumin (AF) viimeisimmästä kokouksesta, sekä tulossa olevasta kokouksesta.

Kaikki kokouksessa pidetyt esitykset löytyvät pian EFSA:n sivuilta. Katso ne [tästä](#).

EFSA:n viestintäjohtaja Barbara Gallani avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Hän kiitti FP:ää EFSA:n näkyvyyden eteen tehdystä työstä ja sitoutumisesta EFSA:n toimintaan. Seuraavaksi hän toivoi FP:n apua erityisesti EFSA:n uuden uutiskirjeen (*Scientific Cooperation news*) sisällöntuotantoon.

EFSA:n Mary Gilsenan piti kokouksessa esityksen **EFSA:n datankeräysaktiviteeteista ja kertoi osan aineistopankin sisällöstä** esim. EFSA:lle toimitetuista valvontatuloksista (kuten esim. vierasaineista, pestisideistä ja zoonooseista) **löytyvän [EFSA:n sivuilta](#)**. Tietoa on saatavilla esim. vierasaineista näytemäärätasolla. Myös ehdokasmaat osallistuvat datankeräysaktiviteetteihin ja aloittavat tänä vuonna datantoimitukset zoonoosien ja bakteerien mikrobilääkeresistenssien osalta.

Useat maat tiedustelivat aineistopankista koulutusmahdollisuuksia kansallisille asiantuntijoilleen. EFSA vastasi maiden voivan "tilata" EFSA:ta koulutuksia, jossa esitellään aineistopankkijärjestelmää ja sen toiminnallisia ominaisuuksia. Tarkoitus on myös julkaista aiheeseen liittyvä käyttäjäopas "*How to navigate?*"

Zoonoosiverkoston alle on perustettu **uusi TSE -tiedonkeräysryhmä**, (jonka edustajaksi on nimitetty FI:stä Sirkka-Liisa Korpenfelt Evirasta). EFSA kiitti jo nimityksiä tehneitä maita ja hoputteli loppuja.

Stef Bronzwaer EFSAsta kertoi toimeenpantavana olevan **EU:n riskinarviointiagendan (EU RAA) tilanteesta**. Parhaillaan jäsenmaat haarukoivat projektiaihe-ehdotuksista (n=115) niitä joista ovat kiinnostuneita. Tarkoituksena on aikaansaada jäsenmaavetoisia "yhteisprojekteja" muiden jäsenmaiden (ja EFSA:n) kanssa, jolla vahvistetaan eurooppalaista yhteistyötä. Määräaika partneri-ilmoituksille on 24.2 asti (tähän mennessä FI on "korvamerkinnyt" 18 projektiaihe-ehdotusta josta ollaan kiinnostuneita).

Keskusteluissa (ES, PT, IT, EL, FR, DE) nousi esiin mm. miten asiassa nyt edetään? EFSA kertoi aihetta käsiteltävän seuraavan kerran AF -kokouksessa. EFSA kertoi kannustavansa aihe-ehdotuksen tekijöitä aktivoitumaan sen jälkeen kun ehdotuksesta kiinnostuneet kumppanit ovat selvillä. Mikäli aihe-ehdotuksista kehittyi "oikeita" hankkeita on ehdotuksen lähettänyt taho automaattisesti konsortion koordinaattori. Aiheesta järjestettäneen myös vielä tänä vuonna "*Market place*" -tyyppinen konferenssi "*What to do together?*", johon koitetaan saada paikalle myös rahoittajia.

Sergio Potier Rodeia EFSAsta esitteli **uuden rahoitusmuodon ”Partnering Grants”**, jolla tarkoitetaan **tiedonvaihtoprojekteja maiden organisaatioiden välillä**. Rahoituksen tavoitteena on vahvistaa tiedon leviämistä maiden välillä ja edistää maita jakamaan osaamista ja tietoja sellaisille maille jotka niitä tarvitsevat. (Huom: EFSA ei ”määrää” mitä tietoa maiden välillä projekteissa vaihdetaan, vaan *Art36* organisaatiot saavat itse ehdottaa jotain). EFSAn ajatus on rahoittaa näitä yhdessä hakijamaiden organisaatioiden kanssa (50 – 50). Ensimmäinen haku avautuu jo tänä keväänä. EFSA on budjetoitunut tähän 600 000 €.

EFSAn uuden EU-FORA -koulutus/vaihto-ohjelman koordinaattori Nicoline Le Gourierec päivitti kokouksessa ohjelman **tilannetta**. Parhaillaan EFSA hakee uusia koulutettavia ensi vuonna alkavaan ohjelmaansa, samoin haku ohjelman isäntäorganisaatioiksi haluaville on auki (hakemusten dl 24.2). EFSA kertoi jo saaneensa hakemuksia 10stä eri maasta (*ei Flstä*). Minkä lisäksi mukaan on lupautunut 8 isäntäorganisaatiota. EFSA toivoi vielä lisää hakemuksia. Lisätietoja ohjelmasta; mm. hakuohjeet ja -lomakkeet löytyvät [tästä](#). Lisätietoja myös s-postitse: EU-FORA@efsa.europa.eu

EFSA on saanut paljon ohjelmaa koskevia kysymyksiä, joista suuriosa on vastauksineen julkaistu myös [EFSAn sivuilla](#). Keskusteluissa (mm. HU, DK, AT, NO, PT, FR, ES) nousi esiin myös ohjelmaan liittyviä epäselviä asioita. Eniten epäselvyyttä liittyi koulutettavien palkanmaksuun ja siihen kenen palkkalistoilla he koulutusjakson ovat? Jotkut maat ilmoittivat olevan ongelmallista, jos koulutettava on otettava isäntäorganisaation palkkalistalle. Myös se ettei koulutettava saa itse valita mihin isäntäorganisaation hän ohjelman ajaksi sijoittuu, nähtiin yhdeksi hakemisenesteeksi. DK ehdotti, että EFSA selvittäisi kyselyllä asioita jotka tunnistettiin esteiksi ohjelmaan mukaan lähtemiselle.

Seuraavaksi Annachiara Desto EFSAsta esitteli **uuden uutiskirjeen *Scientific Cooperation News***, joka lähetetään kaikille EFSAn yhteistyötahoille. Ensimmäisessä uutiskirjeessä oli maininta Eviran viime lokakuussa järjestämästä riskinarviointiseminaarista ja EFSAn pääjohtajan Suomen vierailusta. Toinen uutiskirje on parhaillaan valmisteilla, jonka sisällön tuottamiseen EFSA toivoi FPien apua (dl. materiaalille 28.2). Kirjeeseen voi ilmoittaa esim. kaikki tulossa olevat kansainväliset riskinarviointitapahtumat ja yhteistyöprojektit. Aiheesta virisi vilkas keskustelu (mm. NO, FR, DK, DE, IT, FI), joissa uusi uutiskirje toivottiin tervetulleeksi. Lisäksi toivottiin, että kirjeessä olisi hyperlinkkejä tapahtumien sivuille ja lisätietoihin.

Seuraavaksi kuultiin esitys, jotka liittyi EFSAn verkostoihin. Julia Finger EFSAsta esitteli lyhyesti **uuden viestintäverkoston (CEN)** ja kertoi alkuvuonna toteutetun verkostopäivityksen saatua päätökseen sekä kiitti FPja tässä työssä avustamisessa. EFSA lupasi lähettää FPille listan verkostojen tämän vuoden kokousajankohdista.

Seuraavaksi EFSA pyysi FPja tarkistamaan maidensa osalta tiedot, jossa maakohtaisesti kuvataan EFSAn yhteistyöorganisaatioiden, AFn, FPn, ja EFSAn verkostojen sijoittuminen eri organisaatioihin. EFSA aikoo liittää em. kuvaukset kansainvälistä yhteistyötä kuvaavaan raporttiin.

Sergio Potier Rodeia esitteli **tuloksia vuoden 2016 FP -toiminnasta**. Viime vuonna FPt mm. vastasivat tai koordinoivat vastauksia 141 kyselyyn tai muuhun tietopyyntöön (vrt. vuosien 2012–2015 keskiarvo 139), joista 70 % tuli EFSAsta ja 30 % FPIta. FPt jakoivat maissaan myös mm. tietoa EFSAn rahanhauista, EFSAn ja jäsenmaiden järjestämistä riskinarviointikoulutuksista, sekä järjestivät maidensa EFSAn yhteistyöorganisaatioiden edustajille (*Art36 org.*) kokouksia (n 80), sekä organisoivat muita kansallisia tapahtumia. Lisäksi FPt edesauttoivat EFSAn osallistumisia kansallisiin tapahtumiinsa. Kaikki FPt vahvistivat myös kansallisia verkostojaan, koordinoivat tiedonvälitystä EFSAn verkostojen ja AFn välillä, sekä lisäsivät maissaan EFSAn näkyvyyttä monin eri tavoin (kaikki mm. ylläpitävät kansallisia FP - sivuja, jotka toimivat tärkeinä informaatiokanavina EFSA -asiaille).

EFSA koostaa parhaillaan yhteisraporttia vuoden 2016 toiminnasta, joka perustuu eri maiden FPien sille laatimiin raportteihin. Yhteisraportti tullaan julkaisemaan edellisen vuoden tapaan EFSAn kansainvälisestä yhteistyöstä kertovan vuosiraportin yhteydessä EFSAn [www -sivuilla](#).

EFSA kertoi **auditoineensa pilottina viime vuonna yhden maan FP-toiminnan**. Auditoinnissa keskityttiin tarkastamaan FP -sopimuksessa pakollisiksi merkityt tehtävät ja kuinka ne oli toteutettu. Tänä vuonna EFSA aikoo auditoida 4–5 maan FP -toiminnan.

EFSAn Djen Liem piti esityksen **EFSAn etenkin Euroopan ulkopuolelle ulottuvasta kansainvälisestä yhteistyöstä** (esim. CODEXn, FAOn, WHO:n, OIE:n, EPPOn, IPPC:n, OECD:n kanssa), jonka tavoitteena on laaja-alaisesti tukea EUn riskinarviointia kansainvälisellä tasolla. Kokouksessa kuultiin tähän astisista saavutuksista ja EFSAn uudesta monivuotisesta ohjelmasuunnitelmasta (vuosille 2017–2020). FPien tehtäviin kuuluu myös raportoida EFSAlle Euroopan ulkopuolelle ulottuvista riskinarviointiin liittyvistä aktiviteeteistaan (esim. yhteisprojektit, kokoukset, työpajat, tapahtumat ja koulutukset) ja viime vuonna aika moni FP (77 %) toimittikin näitä tietoja EFSAlle.

Kansainvälisen kapasiteetin kasvattamiseen on EFSA:n avuksi perustettu AF -pienryhmä, jonka puheenjohtajana toimii BfRn Reiner Wittkowski. EFSA kertoi toimittavansa FPien raportoimat kansainväliset aktiviteetit pienryhmän käyttöön. Aihetta käsitellään seuraavaksi AF -kokouksessa.

EFSA ilmoitti alkaneensa rakentamaan IEP:tä korvaavaa **uutta työkalua (knowledge junction) EFSA:n ja jäsenmaiden väliseen tiedonvaihtoon**. SCAIE -hanke on edennyt jo pilotointivaiheeseen, johon FPista (BE, NL ja EL) muodostettu pienryhmä on osallistunut. Stylianos Koulouris ja Jane Richardson EFSAsta esittelivät kokouksessa uutta järjestelmää. Jatkossa on tarkoituksena rakentaa sisältöä FPien kanssa. Tarkoituksena on myös siirtää vanhan järjestelmän (IEP) sisältö tänne. Kun EFSA on saanut sisällön kaikkien maiden osalta siirrettyä se pyytää FPja tarkistamaan maidensa tiedot. Asiaan palataan seuraavassa FP -kokouksessa. Keskusteluissa FP:t toivoivat, että AF:lle kerättävä taulukko jäsenvaltioiden riskinarviointiaktiviteeteista integroitaisiin tekeillä olevaan uuteen tiedonvaihtojärjestelmään. Järjestelmään olisi hyvä integroida mahdollisuuksien mukaan myös EU RAA projektiaiehe-ehdotukset.

FR esitteli **ANSESin lausunnon ”voimailijoiden” lihasten kasvattamiseen ja rasvan polttoon käyttämien ravintolisien riskeistä**. FR keräsi aineistoa myös FP:lle välitetyn kyselyn avulla. 17 maata vastasi kyselyyn. FI oli FR:n, IT:n ja ES:n ohella ainoita vastanneista maista, joissa oli dokumentoitu em. ravintolisien haittavaikutusilmoituksia. Lausunto on saatavilla myös englanniksi. Katso se [tästä](#).

Seuraavaksi Marina Koussathana EFSAsta kertoi lyhyesti **EFSA:n pääjohtajan vierailuista jäsenmaissa**. Viimeisimmän vierailun (HU) aihe oli varsin mielenkiintoinen ”*Implementing network science and mathematical modelling tools into European food chain safety decision making*”. Tänä vuonna URL vierailee vielä seuraavissa maissa: MT, BG, IS, PL, RO, CZ, IT, SI ja AT.

FR kertoi heidän olevan **aktivoimassa Nutrivigilance -verkoston toimintaa** ja tiedustelevat ketkä olisivat kiinnostuneet lähtemään mukaan [Cost Action](#) -ehdotuksen valmisteluun.

Kokouksessa Martin Moravek EFSAsta kertoi **EFSA:n tulevista rahanhakukuulutuksista**, jotka listattu alle:

- *Crowdsourcing: increase Risk Assessment Capacity via crowdsourcing - 2nd initiative: Exploring the collaborative model*
200 000 €, haku avautunee maaliskuussa, (hankintasopimus)
- *Collection, preparation and updating of data on flavourings and flavouring substances”; Lot 1: Non-toxicity data to be summarised; Lot 2: Toxicity data to be summarized*
haku avautunee maaliskuussa (puitesopimus)
- *Preparation of summary reports from dossiers on food enzymes; Lot 1: Toxicological data; Lot 2: Non tox data; Lot 3: GMM*
haku avautunee maaliskuussa (puitesopimus)
- *Refined Protocol for in vitro digestion of Proteins for allergenicity assessment: experimental data production, testing different proteins for their susceptibility to digestion using conditions described by the allergenicity WG of the EFSA GMO Panel in the context of an on-going guidance development on the subject*
225 000 €, haku avautunee maaliskuussa, (hankintasopimus)
- *TBC: Cooperation with MS organisation on the new expected 4 years mandate on plant pest surveillance*
270 000 €, haku avautunee kesäkuussa, (apurahahaku Art36 organisaatiolle)
- *Outsourcing research to fill up uncertainties for plant pests prioritised at EU level (xyllela)*
300 000 €, haku avautunee kesäkuussa, (hankintasopimus)
- *Support for the extension of the joint EFSA-ECDC molecular typing database to WGS data and procurement activity on new approaches in identifying and characterizing microbiological hazards, with particular attention to foodborne viruses*
150 000 €, haku avautunee kesäkuussa, (hankintasopimus)
- *Specialised training courses in Risk Assessment*
haku avautunee kesäkuussa, (puitesopimus)
- *(OpenScaie project) Open - Single point of access for the deposition of information relevant for food and feed safety risk assessment: Support for the population of OpenScaie with key literature (including grey literature e.g. IEP*
100 000 €, haku avautunee heinäkuussa, (hankintasopimus)
- *PLH panel guidance on pest risk assessment and environmental risk assessment of plant pests updating: Integrate landscape/spatial dimension in Pest RA with case studies. Spatial explicit, GIS data used as support of Pest Risk assessment.*
100 000 €, haku avautunee marraskuussa, (hankintasopimus tai apurahahaku Art36 organisaatiolle)

Lisäksi Martin Moravek jakoi tietoa **EFSA:n tulevista rahoituksista joihin liittyy "neuvottelusopimus"** jäsenmaiden organisaatioiden kanssa. Tämä "Forthcoming Negotiated Procedures" -menettely liittyy alle 135 000 €:n hankintasopimuksiin, joiden ei "tarvitse" olla kaikille avoimia, vaan EFSA voi valita ennakkoon ilmoittautuneista kandidaateista sopivia joiille se lähettää hakemuskutsun.

- [Expert assistance on drafting the main EU Summary Report on Zoonoses and Food-borne outbreaks 2016 \(EUSR Zoonoses\) – Salmonella](#)
30 000 €, Haku on auki (dl. 28.2)
- [Expert assistance on drafting the main EUSR Zoonoses 2016 – VTEC](#)
30 000 €, haku avautunee maaliskuussa
- [Expert assistance on drafting the main EUSR Zoonoses 2016 – Foodborne outbreaks \(FBO\)](#)
30 000 €, haku avautunee maaliskuussa
- [Access to an online food labels database covering food and drink products from different EU MSs and access to market share data](#)
haku avautunee maaliskuussa, (puitesopimus)
- [EKE: Expert Knowledge Elicitation - External review: e-learning methods](#)
80 000 €, haku avautunee joulukuussa

EFSA avaa huhtikuussa järjestyksessään kolmannen laaja-aiheisen apurahahaun (Thematic Grants), joita EFSA rahoittaa yhdessä hakijamaiden kanssa (50 - 50). Näiden temaattisten apurahojen tarkoituksena on edistää innovatiivisia projekteja ja verkostoitumista eri maiden organisaatioiden välillä. Aihealueet/ teemat vaihtuvat vuosittain. Tämän vuotinen teema ei kokouksen aikaan ollut vielä selvillä. Mutta se tiedetään, että haku-aikaa tulee olemaan 3 kk, jotta kiinnostuneille organisaatioille on riittävästi aikaa etsiä sopivia partnereita ja laatia yhdessä innovatiivinen hakemus. EFSA on budjetoinut tähän 750 000 €.

EFSA lähettää FP:lle tiedon hakujen avauduttua, jotka FP:t jakavat entiseen tapaan maissaan relevanteille tahoille. Lisätietoja avautuneista hauista löytyy [EFSA:n sivuilta](#).

FR esitteli lyhyesti **ANSESn tämän vuotisen työohjelman**, johon kuuluvat seuraavat toimintakokonaisuudet: (1) elintarviketurvallisuus ja ravitsemus; (2) eläinten terveys ja hyvinvointi; (3) kasvinterveys (kasvinsuojeluaineet mukaan lukien); (4) ympäristöterveys ja (5) työperäinen terveys. Työohjelma on pian saatavilla (toimintakokonaisuuksittain) [ANSESn www -sivuilta](#).

DE jakoi tietoa **BfR:n järjestämästä riskinarviointiin ja riskiviestintään liittyvästä "kesäkoulusta"**. Ohjelma on räätälöity erityisesti mikrobiologiseen ja kemialliseen riskinarviointiin sekä riskiviestintään. "[6th BfR-Summer Academy on Risk Assessment and Risk Communication in Food Safety](#)". Kesäkoulu pidetään Berliinissä 3–14.7. Ilmoittautumisen dl. 10.3.

Seuraava FP -kokous järjestetään toukokuussa Helsingissä, mihin FI toivotti kaikki tervetulleiksi. Kaikkia informoitiin myös kokouksen jälkeisenä päivänä (**19.5**) **Eviran järjestämästä kansallisesta riskinarviointiseminaarista**, jossa kerrotaan mm. meneillään olevista ja juuri päättyneistä riskinarviointiaktiiviteeteistamme. Useat FP:t ja EFSA:laiset ilmoittivat jo kokouksessa olevansa kiinnostuneita osallistumaan seminaariin, mistä syystä vuosiseminaari järjestetään englanniksi. Lisätietoa aiheesta tulossa pian [Eviran www -sivuille](#).

Muut asiat

- EFSA on julkaissut raportin H2020 -ohjelmaa varten kerätyistä tutkimusaiheista "[Horizon 2020: EFSA's Priority Research Topics](#)"
- EFSA on FP:ista (NO, DK, SE, HR, EL, IT ja FR) muodostetun pienryhmän kanssa tehnyt ohjeistoa FP:ille, jonka on tarkoituksena toimia perehdytyspakettina uusille edustajille. Ohjeistoluonnos on tulossa pian muille FP:ille kommentteille.
- EFSA ilmoitti järjestävänsä 4 koulutussessiota "[Steering an Expert Knowledge Elicitation](#)" Parmassa (21–22.2; 21–23.3; 23–24.5 ja 11–13.7.2017). Koulutukset on räätälöity EFSA:n henkilöstölle sekä EFSA:n ulkopuolisille asiantuntijoille.
- EFSA esitteli FP:ien viime kokouksen jälkeen jättämää (varsin hyvää) palautetta. Avoimissa vastauksissa FP:t toivoivat kevyempää asialistaa, jotta kaikista esillä olevista asioista ehdittäisiin keskustella riittävästi. Myös kokousten video- ja äänilyhteisiä toivottiin voitavan kehitettävän. EFSA kertoi jatkavansa palautteen keräämistä kokouksista. Uusi kysely lähetetään FP:ille jälleen kokouksen jälkeen.

- EFSA:n sivuilla on julkaistu [edellisen kokouksen pöytäkirja ja kokouksessa pidetyt esitykset](#).

Seuraavat kokoukset:

- ✓ 31th 17–18.5.2017 FI (Helsinki)
- ✓ 32th 13–14.9.2017 CZ (Praha)
- ✓ 33th 15–16.11.2017 IT (Parma)

2) Ennen em. kokousta FPsta muodostettu työryhmä (*Focal Point Task Force on Article 36*) kokoontui yhdessä EFSA-laisten kanssa. Kokouksessa jatkoimme työryhmätyötä uuden konseptin miettimiseksi EFSA:n Artikla 36 listan mukaisille yhteistyöorganisaatioille. Valmistelimme myös esityksen työryhmän tähän astisesta työstä FP -kokoukseen, sekä suunnitelimme tulevaa; mm. ryhmätyökysymyksiä seuraavaan AF -kokoukseen.

FP:ä pyydettiin toimittamaan kaikki relevantti aihetta sivuava materiaali (esim. Art36 organisaatioille tehdyt kyselyt tuotoksineen) työryhmän käyttöön 24.2 mennessä.

FPTF -ryhmäläisiä ovat FIN ohella IT, DK, EL ja NO. Työryhmätyö kestää vuoteen 2018 asti, jolloin vuoden lopussa uuden konseptin pitäisi olla valmis esiteltäväksi se EFSA:n johtokunnalle.

JAKELU: Eviran jory, P. Tuominen, J. Husu-Kallio/MMM, T. Aaltonen/MMM